

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз ОК 10/2025
16.04.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Милене Рашић, председника већа, Гордане Којић, Александра Степановића, Мирољуба Томића и Дијане Јанковић, чланова већа, са саветником Врховног суда Снежаном Лазин, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Марка Јаничијевића, због кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 5. у вези става 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног Марка Јаничијевића - адвоката Марка Јанковића, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал К-По1 бр. 136/23 од 19.03.2024. године и Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж1-По1 28/24 од 02.12.2024. године, у седници већа одржаној дана 16.04.2025. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Марка Јаничијевића - адвоката Марка Јанковића, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал К-По1 бр. 136/23 од 19.03.2024. године и Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж1-По1 28/24 од 02.12.2024. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал К-По1 бр. 136/23 од 19.03.2024. године окривљени Марко Јаничијевић је оглашен кривим због извршења кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 5. у вези става 1. КЗ и осуђен је на казну затвора у трајању од 7 (седам) година у коју му се урачунава време проведено у притвору почев од 21.04.2023. године па до упућивања окривљеног у Завод за извршење кривичних санкција, а најдуже док не истекне време трајања казне изречене у првостепеној пресуди. Од окривљеног је одузета имовинска корист прибављена кривичним делом и то новац у износу од 9.000 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате, а који износ је окривљени дужан да плати суду у року од 3 месеца од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења.

Истом пресудом окривљеном је изречена мера безбедности одузимање предмета и то опојне дроге хероин укупне нето масе 494,02 грама, а која се налази у МУП-у РС,

УКП СБПОК, Одељење за сузбијање организованог кријумчарења опојних дрога. Окривљени је обавезан на плаћање трошкова кривичног поступка, с тим што ће суд на основу члана 262. став 2. ЗКП накнадно посебним решењем одлучити о висини истих, а када прибави све потребне податке.

Пресудом Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж1-По1 28/24 од 02.12.2024. године одбијене су као неосноване жалбе јавног тужиоца Јавног тужилаштва за организовани криминал, окривљеног Марка Јаничијевића и његовог браниоца – адвоката Марка Јанковића, па је потврђена пресуда Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал К-По1 бр. 136/23 од 19.03.2024. године.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног Марка Јаничијевића – адвокат Марко Јанковић, због повреда закона из члана 438. став 2. тачка 1) и члана 439. тачка 2) ЗКП, са предлогом да Врховни суд укине у целини првостепену и другостепену одлуку и предмет врати на поновно суђење пред потпуно измењеним већем или да преиначи побијане одлуке тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужилаштву сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован.

Указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљеног Марка Јаничијевића у поднетом захтеву истиче да се побијана осуђујућа пресуда заснива искључиво на доказима на којима се по одредбама ЗКП-а не може заснивати и то пре свега на незаконито прибављеном видео снимку сачињеном од стране прикривеног иследника, а који је садржан на ДВД-у ОО „Муфлон“ од 30.05.2021. године. Као разлог незаконитог прибављања наведеног видео снимка, бранилац истиче да како у односу на окривљеног Марка Јаничијевића не постоји наредба судије за претходни поступак за одређивање посебне доказне радње ангажовање прикривеног иследника, то је стога незаконит наведени снимак који је дана 30.05.2021. године сачинио прикривени иследник у односу на окривљеног Марка Јаничијевића, при чему се по ставу браниоца у конкретном случају не може радити о случајном налазу, из разлога јер прикривени иследник није критичном приликом предузимао посебну доказну радњу ни према једном од лица за које је постојала наредба судије за претходни поступак.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се, по оцени Врховног суда, не могу прихватити као основани.

Наиме, истоветни наводи захтева везано за незаконитост видео снимка садржаног на ДВД-у ОО „Муфлон“ од 30.05.2021. године били су истакнути у жалбама окривљеног Марка Јаничијевића и његовог браниоца – адвоката Марка Јанковића, те су били предмет разматрања Апелационог суда у Београду, Посебно одељење који је у конкретном случају поступао у другом степену по изјављеним жалбама против првостепене пресуде Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал К-По1 бр. 136/23 од 19.03.2024. године. Апелациони суд у Београду, Посебно одељење као другостепени је ове наводе оценио неоснованим и о томе изнео разлоге на страни 8 став други другостепене пресуде Кж1-По1 бр. 28/24 од 02.12.2024. године, прихватајући при томе разлоге првостепеног суда дате на странама 36 и 37 образложења првостепене пресуде, а које разлоге као правилне прихвата и Врховни суд, те у смислу одредбе члана 491. став 2. ЗКП на ове разлоге и упућује.

Осталим наводима браниоца окривљеног везаним за видео снимак садржан на ДВД-у ОО „Муфлон“ од 30.05.2021. године, а који је сачињен од стране прикривеног иследника, се, по налажењу Врховног суда, не оспорава законитост наведеног видео снимка, већ се оспорава његова доказна снага и аутентичност садржаја приказаног на снимку, а посебно везано за време његовог сачињавања, а што није дозвољен разлог за подношење овог ванредног правног лека од стране окривљеног, односно његовог браниоца у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП, па стога Врховни суд ове наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног није посебно разматрао.

Поред тога, по оцени овога суда, неосновани су и наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног у делу у којем, указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, као незаконито прибављен доказ означава фотографије комуникације путем мобилног телефона које су саставни део извештаја прикривеног иследника. Као разлог немогућности коришћења ових фотографија као доказа у кривичном поступку, бранилац истиче да исте нису прибављене доказним радњама претресање, вештачење или вршење увиђаја телефона прикривеног иследника, већ су настале фотографисањем екрана телефона прикривеног иследника на коме се виде поруке, а што по одредбама ЗКП-а није предвиђено као доказна радња.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се не могу прихватити као основани из разлога јер фотографије преписке остварене путем криптоване апликације „АНОМ“, а које су достављене као прилог извештаја о активностима прикривеног иследника од 27.05.2021. године и од 29.05.2021. године, по налажењу Врховног суда представљају законит доказ који се може користити у овом кривичном поступку и на истима се може заснивати побијана осуђујућа пресуда. Ово имајући у виду да су фотографије екрана мобилног телефона прикривеног иследника, а на којима је приказана садржина размењених порука на криптованој апликацији „АНОМ“ са окривљеним АА под псеудонимом „АА1“ и са лицем које је користило псеудоним „СТЕРНСУРРИ“, прибављене на законит начин, будући да су исте сачињене од стране овлашћеног службеног лица у оквиру његових законских овлашћења и то од стране прикривеног иследника ангажованог по наредби судије за претходни поступак Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал у циљу прикупљања и обезбеђења доказа, а исте су сачињене при

предузимању од стране прикривеног иследника посебних доказних радњи и то ангажовања прикривеног иследника и симуловане куповине опојних дрога, а које посебне доказне радње су предузете у свему у складу са одредбама ЗКП, као и са садржином наредби судије за претходни поступак Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал којима су исте одређене, а којим наредбама је прикривени иследник у конкретном случају био овлашћен да употребљава техничка средства, између осталог и техничка средства за снимање разговора, односно фотографисање. Наиме, у наредбама судије за претходни поступак Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал којима је одређено ангажовање прикривеног иследника и одобрено пружање симулованих послова - симуловане куповине опојних дрога, између осталог, је наведено и да прикривени иследник може приликом свог ангажовања употребљавати техничка средства за снимање разговора, односно средства за фотографисање или звучно и видео снимање осумњичених. У наведене фотографије је суд, на доказни предлог тужиоца, извршио увид сходно одредби члана 135. ЗКП

Осталим наводима браниоца окривљеног везано за фотографије преписке остварене путем криптоване апликације „АНОМ“, које су саставни део извештаја о активностима прикривеног иследника, се, по налажењу Врховног суда, не оспорава законитост наведених фотографија, већ се фактички оспорава њихова аутентичност и доказна снага, а у вези са тим и правилност утврђеног чињеничног стања везано за остварену комуникацију путем криптоване апликације „АНОМ“ између прикривеног иследника и чланова организоване криминалне групе, а што није дозвољен разлог за подношење овог ванредног правног лека од стране окривљеног, односно његовог браниоца у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП, па стога Врховни суд ове наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног није посебно разматрао.

Осим тога, по оцени овога суда, неосновани су и наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног у делу у којем као незаконит доказ означава извештаје које је сачинио прикривени иследник. По ставу браниоца, наведени извештаји не могу представљати доказ у кривичном поступку из разлога јер исти суштински представљају само писмени исказ прикривеног иследника преточен у полицијски извештај, а не извештаје којима прикривени иследник образлаже материјал и доказе који су у односу на окривљеног Марка Јаничијевића прикупљени посебном доказном радњом.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се не могу прихватити као основани. Наиме, наведени извештаји о активностима прикривеног иследника МУП-а РС УКП Служба за специјалне истражне методе Одељење за прикривене иследнике, по налажењу Врховног суда, представљају законите доказе и на истима се може заснивати судска одлука, имајући у виду да су исти сачињени у складу са одредбама чланова 186. и 177. ЗКП и достављени судији за претходни поступак Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал. Поред тога, супротно наводима браниоца окривљеног, побијана осуђујућа пресуда није заснована искључиво или у одлучујућој мери на наведеним извештајима о активностима прикривеног иследника (како то неосновано у поднетом захтеву истиче бранилац окривљеног), већ је заснована и на видео снимку садржаном на ДВД-у ОО „Муфлон“

од 30.05.2021. године, фотографијама преписке на криптованој апликацији „АНОМ“ од 27.05.2021. године и 29.05.2021. године, извештају о контроли кретања МУП-а РС, УКП ССИМ, Одељење за оперативну подршку и циљане потраге, Одсек за оперативну подршку у Београду 03.2.7 стр.пов од 30.05.2021. године, па се стога и у овом делу наводи браниоца окривљеног оцењују као неосновани.

Осталим наводима браниоца окривљеног везано за извештаје о активностима прикривеног иследника се, по налажењу Врховног суда, не оспорава законитост наведених извештаја, већ се оспорава њихова доказна снага и оцена суда о прихватљивости ових доказа, а у вези са тим и правилност утврђеног чињеничног стања везано за разговоре прикривеног иследника са припадницима организоване криминалне групе око купопродаје опојне дроге, а што није дозвољен разлог за подношење овог ванредног правног лека од стране окривљеног, односно његовог браниоца у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП, па стога Врховни суд ове наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног није посебно разматрао.

Такође, по оцини овога суда, неосновани су и наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног у делу у којем указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, истицањем да је суд у погледу кривичног дела које је предмет оптужбе, правно квалификујући радње окривљеног Марка Јаничијевића као кривично дело неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 5. у вези става 1. КЗ применио закон који се не може применити, будући да из чињеничног описа кривичног дела утврђеног у изреци правноснажне првостепене пресуде не произилази да је окривљени Марко Јаничијевић кривично дело извршио у својству припадника организоване криминалне групе. У прилог свог става бранилац наводи да у изреци пресуде није описано да је кривично дело извршено од стране најмање три лица, те да су кривичноправне радње предузимане споразумно, нити је описано на који начин је окривљени Марко Јаничијевић био припадник организоване криминалне групе у дужем временском периоду, а такође није описана ниједна радња поступања окривљеног у оквиру плана организоване криминалне групе.

Основни облик кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. Кривичног законика („Службени гласник Републике Србије“, број 35/2019 од 21.05.2019. године, са ступањем на снагу дана 01.12.2019. године), који је важио у време извршења кривичног дела и у време пресуђења, чини лице које неовлашћено производи, прерађује, продаје или нуди на продају или ко ради продаје, купује, држи или преноси или ко посредује у продаји или куповини или на други начин неовлашћено ставља у промет супстанце или препарате који су проглашени за опојне дроге. Ставом 5. члана 246. КЗ прописан је квалификовани облик овог кривичног дела који постоји ако је дело из става 1. овог члана извршено од стране организоване криминалне групе.

Одредбом члана 112. став 35. Кривичног законика (којом је ближе одређено значење појединих израза у Кривичном законнику) је прописано да је организована криминална група – група од три или више лица, која постоји одређено време и делује споразумно у циљу вршења једног или више кривичних дела за која је прописана казна

затвора од четири године или тежа казна, ради непосредног или посредног стицања финансијске или друге користи.

Имајући у виду цитиране законске одредбе, те чињенични опис кривичног дела утврђен у изреци правоснажне првостепене пресуде у којем су поименично наведена лица, и то њих петоро, који су поред окривљеног Марка Јаничијевића били припадници организоване криминалне групе, те период у којем су исти деловали као организована криминална група и то од неутврђеног дана почетком 2021. године до краја маја 2021. године, као и да су исти поступали по договору и плану деловања који је створио организатор организоване криминалне групе ради вршења кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 5. у вези става 1. КЗ и то да неовлашћено ради продаје од НН лица купује опојну дрогу хероин и потом је држи на територији града Београда, проналази купце опојне дроге и уговара продају исте, а потом преко припадника организоване криминалне групе продаје опојну дрогу, а описан је и начин на који је у наведеном периоду од стране организоване криминалне групе вршена купопродаја опојне дроге хероин, као и кривичноправне радње које је предузео окривљени Марко Јаничијевић као припадник наведене организоване криминалне групе, прихватајући њене активности као своје и извршавајући одређене задатке који су се у конкретним ситуацијама пред њим постављали, и то конкретно описана је неовлашћена продаја опојне дроге хероин укупне нето масе од 494,02 грама дана 30.05.2021. године од стране окривљеног Марка Јаничијевића за износ од 9.000 евра, а све по претходно створеном и договореном плану деловања организатора организоване криминалне групе, то су следствено наведеном, по налажењу Врховног суда, кривичноправне радње окривљеног Марка Јаничијевића, ближе описане у изреци пресуде, правилно правно квалификоване од стране нижестепених судова као кривично дело неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 5. у вези става 1. КЗ, због чега се супротни наводи браниоца окривљеног којима се указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП оцењују као неосновани. Наиме, супротно наводима браниоца окривљеног, из чињеничног описа кривичног дела утврђеног у изреци правоснажне првостепене пресуде, по налажењу овога суда, произилази да су у конкретном случају испуњени сви законски услови предвиђени одредбом члана 112. став 35. КЗ за постојање организоване криминалне групе, будући да је описано да се ради о групи која се, поред окривљеног Марка Јаничијевића, састојала од још 5 лица, да је постојала одређено време и то у периоду од неутврђеног дана почетком 2021. године до краја маја 2021. године и да је деловала споразумно поступајући по договору и плану деловања који је створио организатор организоване криминалне групе, а ради вршења кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 5. у вези става 1. КЗ за које је прописана казна затвора у трајању од најмање 10 година, а све ради непосредног стицања финансијске користи, а такође је јасно наведено и описано да је окривљени Марко Јаничијевић деловао у оквиру ове организоване криминалне групе као њен члан, поступајући по претходно створеном и договореном плану деловања организатора организоване криминалне групе и прихватајући њене активности као своје и извршавајући одређене задатке који су се у конкретним ситуацијама пред њим постављали, при чему је описан и начин на који је окривљени Марко Јаничијевић предметно кривично дело извршио у својству припадника те организоване криминалне групе.

Са изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама нису учињене повреде закона из члана 438. став 2. тачка 1) и члана 439. тачка 2) ЗКП на које се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног Марка Јаничијевића - адвоката Марка Јанковића, то је Врховни суд на основу члана 491. став 1. и 2. ЗКП наведени захтев браниоца окривљеног одбио као неоснован.

Записничар-саветник
Снежана Лазин, с.р.

Председник већа-судија
Милена Рашић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић